

Udviklingsplan

for

Specialområde Socialpsykiatri Voksne

2018

Fakta om Specialområde Socialpsykiatri Voksne

Specialområde Socialpsykiatri Voksne blev etableret d. 1. januar 2013 i forbindelse med en organisatorisk omlægning af socialområdet i Region Midtjylland. De seks socialpsykiatriske bosteder Blåkærgård, Gårdhaven, Pilebakken, Sct. Mikkel, Sønderparken og Tangkær blev fusioneret til Specialområde Socialpsykiatri Voksne, som er Region Midtjyllands samlede sociale tilbud til voksne som har komplekse psykiske sygdomme og på baggrund deraf har brug for psykosocial rehabilitering i hverdagen.

Specialområde Socialpsykiatri Voksne omfatter syv afdelinger, som er placeret i hhv. Viborg (Gårdhaven, Blåkærgård og Sct. Mikkel), Ørsted (Tangkær – to afdelinger), Salten v. Silkeborg (Pilebakken) og Hornsyld (Sønderparken).

Der ydes tilbud til borgere med svære psykiske sygdomme og komplekse problemstillinger, herunder tre målgrupper:

- Ældre borgere, fortrinsvist fra 50 år
- Yngre borgere, fortrinsvist under 40 år
- Borgere fortrinsvist med afhængighed og retslige foranstaltninger

Desuden ydes tilbud til

- Borgere med Huntingtons sygdom

Der henvises i øvrigt til hjemmesiden: www.svo.rm.dk

Specialområde Socialpsykiatri Voksne råder over 166 rammeaftale døgnpladser og 15 dagpladser. Der er i samarbejde med Socialtilsyn Nord skabt mulighed for at Specialområde Socialpsykiatri Voksne ud over de rammeaftalte pladser i mindre omfang og med kort varsel kan imødekomme kommunernes behov for fleksibilitet.

Specialområde Socialpsykiatri Voksne samarbejder med 38 kommuner. De største samarbejdspartnere er Aarhus, Horsens, Randers, Herning, Silkeborg og Viborg Kommuner. Figur 1 viser fordelingen af specialområdetets køberkommuner ift. døgnpladser.

Det samlede budget i Specialområde Socialpsykiatri Voksne udgør ca. 145 mio. kr. i 2017.

Figur 1. Fordeling af Specialområde Socialpsykiatri Voksnes køberkommuner ift. døgnpladser pr. 31. januar 2017

Kommunernes køb angivet i belægning og procent pr. den 31. januar 2017

Beskrivelse af udviklingen i 2016 og 2017

Efterspørgsel

For målgruppen ældre borgere med svære psykiske sygdomme har Specialområde Socialpsykiatri Voksne i perioden oplevet en stabil høj efterspørgsel.

Ift. yngre borgere med svære psykiske sygdomme sås en stigende efterspørgsel, særligt hvad angår borgere med svær selvskadende adfærd og svære spiseforstyrrelser.

Efter en periode med varierende efterspørgsel på ydelser til borgere med komplekse psykiske sygdomme og afhængighed og/eller retslig foranstaltning, stabiliserede efterspørgslen sig på et højt niveau. I sidste kvartal af 2016 oplevede man dog et markant fald i søgningen til bostedet Blåkærgård.

Vedr. borgere med Huntingtons sygdom konstaterede Specialområde Socialpsykiatri Voksne, at efterspørgsel på pladser til denne målgruppe stagnerede tilbage i 2013. I den efterfølgende periode har efterspørgslen været stigende, men ved årsskiftet 2016-17 har man igen oplevet en mindre nedgang i søgningen.

Udviklingen i målgrupper

Overordnet oplever Specialområde Socialpsykiatri Voksne, at kompleksiteten af de problemstillinger, der knytter sig til nyindskrevne borgere, er højere i dag end for blot fem år siden. Forekomsten af dobbeltdiagnose, trippeldiagnose, retslige foranstaltninger, afhængighedsproblematik/misbrug og udfordrende adfærd i form af ekstremt selvskadende adfærd eller udadreagerende adfærd er stigende. Tilsvarende opleves, at der indskrives færre borgere med svære psykiske sygdomme med stabile forløb.

Den øgede kompleksitet stiller øgede krav til koordinering med samarbejdspartnere, forebyggende tiltag ift. medarbejdernes sikkerhed og kompetenceudvikling af medarbejdergruppen.

I 2014 blev der baggrund af efterspørgsel, som projekt, udviklet et særligt tilbud - Et Liv til Forskel - til unge personer med svær spiseforstyrrelse på Sønderparken. Der ydes en systematiseret og struktureret indsats til målgruppen efter principperne i de nationale retningslinjer for rehabilitering til borgere med svære spiseforstyrrelser. På baggrund af løbende efterspørgsel på dette forløb, er tilbuddet efter projektperiodens ophør gjort permanent.

Tilpasning af kapacitet

Der er foretaget kapacitetstilpasninger i perioden 2016 – 2017, idet der er oprettet 10 nye dagpladser på Sønderparken i Hornsyld. Tilbuddet har nu i alt 15 dagpladser.

Med baggrund i en stigende – og konstant søgning til Sct. Mikkel, undersøges mulighederne for at udvide kapaciteten her.

Der er indstillet til, at regionsrådet den 31. maj 2017 tager beslutning om at afvikle de 20 pladser på Blåkærgård.

Kompetenceudvikling

Som beskrevet ovenfor, har Specialområde Socialpsykiatri Voksne de senere år oplevet, at de nyindskrevne borgere kommer med tiltagende komplekse problemstillinger. For at kunne imødekomme denne udvikling i målgruppen, har Specialområde Socialpsykiatri Voksne iværksat kompetenceudvikling af medarbejdergruppen.

Der er iværksat / gennemført / afsluttet kompetenceudvikling i perioden på følgende områder:

- Motiverende samtale
- Mestring i netværksarbejde med udgangspunkt i Åben Dialog-tilgangen
- Grundkursus i øreakupunktur, NADA (National Acupuncture Detoxification Association)
- Udvidet NADA: søvn og angst

Der er kontinuerligt fokus på undervisning i konflikthåndtering og opfølgning herpå.

Specialområdet har besluttet, at uddanne alle medarbejdere indenfor det neuro-affektive og det neurosekventielle felt på en måde, så det kan omsættes i hverdagen med beboerne.

Projektet starter med en fællesfaglig samling for samtlige medarbejdere i november 2017. Den fællesfaglige samling følges op af en 2 dages basisuddannelse for alle de medarbejdere, der har stor borgerkontakt, og derudover vil udvalgte medarbejdere blive tilbudt yderligere 3 dages udvidet uddannelse.

I løbet af 2017 vil seks medarbejdere fordelt på Specialområdets seks bosteder blive uddannet som seksualvejledere. Forløbet er sat i værk på baggrund af, at SIP målinger i specialområdet bl.a. har tydeliggjort, at udfordringer i forbindelse med seksualitet har stor indflydelse på beboernes oplevede livskvalitet.

Specialområde Socialpsykiatri Voksne har i 2014-15 udviklet en metode til vurdering af funktionsniveau og faglig indsats til målgruppen borgere med frontallapdemens. Metoden er døbt AFFI (Metode til vurdering af Adfærd, Funktion og Faglig Indsats) og siden 2016 har man arbejdet med at implementere metoden på Pilebakken/ Gårdhaven.

Resultatdokumentation

Specialområde Socialpsykiatri Voksne har i ni år arbejdet med De Sociale Indikatorprogrammer (SIP), som er et forskningsbaseret nationalt dokumentationsværktøj, som anvendes til udredning samt til at opnå viden om indsatser og resultater på individniveau. Der opgøres pt. resultater minimum en gang årligt på bostedsniveau og på specialområdeniveau. Resultaterne viser status og udviklingspotentiale for bostedets beboere ved at tilfredsheden/vigtigheden vurderes. Det er opgjort ved, at der måles på livskvalitet på syv konkrete livsområder. Ved sammenligninger med forrige års rapporter kan der på organisatorisk niveau opnås viden om eventuelle udviklingsområder, hvor der kan sættes ind med konkrete indsatser.

I forbindelse med ibrugtagning af nyt socialfagligt IT-system har specialområdet integreret livskvalitetsmålingen fra SIP med Voksenudredningsmetoden (VUM), således at vidensindsamlingen om den enkelte beboer struktureres i SIP, og handleplan, mål- og delmålsarbejdet samt status struktureres i VUM. Der er dermed skabt mulighed for både at arbejde ift. udvikling i funktionsevne og livskvalitet.

Fokus og udviklingsmål for 2018

Socialpsykiatri Voksnes søjleopdelte organisering har fungeret siden specialområdet blev etableret i 2013. Efter godt fire års drift er det besluttet at iværksætte en organisationsevaluering, som har til formål at afdække, om der med fordel kan gennemføres organisationsændringer- eller justeringer, som kan understøtte den samlede opgavevaretagelse mere effektivt. Således forventes det, at der omkring sommerferien 2017 vil være gennemført organisationsændringer.

Med udgangspunkt i Region Midtjyllands Målbilleder for det sociale område påbegynder Specialområde Socialpsykiatri Voksne efter sommerferien 2017 arbejdet med videreudvikling af de strategiske mål for udviklingsarbejdet for 2018. Udvikling af den nye strategi afventer den ovenfor beskrevne organisationsændring.

I tråd med dagsordenen for det overordnede målbillede er Specialområde Socialpsykiatri Voksne optaget af at vidensbasere det socialfaglige arbejde yderligere med henblik på at opsamle og omsætte viden til mere effektive sociale ydelser. Hovedvisionen er udtrykt på følgende vis: *Nødvendig viden – målrettet indsats – bedre liv – til flere*. Hvert af disse områder har en række konkrete indsatsområder, som tilsammen udgør grundlaget for det videre arbejde med specialområdet udvikling.

Ift. forskningsområdet deltager Specialområde Socialpsykiatri Voksnes eget "Netværk for Forskning og Udvikling" i forskningsnetværket på tværs af det regionale specialiserede socialområde. Den overordnede forsknings- og udviklingsstrategi for socialområdet omsættes i Specialområde Socialpsykiatri Voksne i en forsknings- og udviklingsplan.

Specialområdet har i efteråret 2016 gennemført et pilotprojekt vedr. søvn "Sov godt". I 2017 arbejdes der i samarbejde med VIA og Specialområde Autisme med udviklingen af et fremadrettet projekt.

Derudover iværksættes der, som nævnt i afsnittet "Kompetenceudvikling", konkrete aktiviteter dels vedr. seksualitet og dels vedr. implementering af de neuro-sekventielle og neuro-affektive tilgange.

I 2017 arbejdes der fortsat med at systematisere den strategiske kompetenceudvikling ift. medarbejderne. Dermed struktureres det strategiske fundament med henblik på at leve op til specialområdets virksomhedsplan, herunder at udføre kerneopgaven mest hensigtsmæssigt.

Forventet efterspørgsel

Det forventes, at udviklingen ift. kompleksitet i borgernes problemstillinger fortsætter de kommende år med de udfordringer, dette afstedkommer ift. relationel koordinering og samskabelse.

Det forventes, at stigningen i efterspørgslen på tilbud til borgere med svær selvskadende adfærd og svære spiseforstyrrelser fortsætter. Der opleves, som nævnt i afsnittet "Tilpasning af kapacitet" udfordringer ift. dimensioneringen af Specialområde Socialpsykiatri Voksnes tilbud til målgruppen, og de af Socialstyrelsen udarbejdede nationale retningslinjer for rehabilitering til borgere med svære spiseforstyrrelser fordrer en ændring af rammerne i specialområdet.

Det forventes, at den vigende søgning, som har medført, at direktionen i foråret 2017 indstiller Blåkærgård til afvikling, fortsætter. Der forventes dog fortsat at være behov for specialiserede botilbud, som adresserer den pågældende målgruppe. Således forventes det, at bostedet Tangkær SP, som modtager samme målgruppe, vil kunne imødekomme den efterspørgsel, som afviklingen af Blåkærgård vil afstedkomme.